

MINISTER
NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

prof. Barbara Kudrycka

MNiSW-DS-1700-4183-1/AS/11

Warszawa, 21 października 2011 r.

p. J. Kwiecień
25.10.11
8983

Pan Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z oświadczeniem senatora VII kadencji Stanisława Bisztygi w sprawie wprowadzania Procesu Bolońskiego w naszym kraju, przesłanym przy piśmie nr BPS/DSK-043-3980/11 z dnia 15 września 2011 r., pragnę przedstawić poniższe stanowisko.

Europa bez granic wraca w zakresie szkolnictwa wyższego do najlepszych tradycji, sięgających czasów Kopernika: odkrywa na nowo wartość zdobywania wiedzy w kilku różnych ośrodkach akademickich. Korzyści płynące z mobilności studentów i doktorantów zostały w Europie szybko dostrzeżone. Doprowadziło to do powstania koncepcji Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego, w którym obowiązywać będą wypracowane wspólnie zasady organizacji systemu edukacji wyższej, przyjęte z poszanowaniem różnorodności programów, instytucji i tradycji kształcenia poszczególnych krajów. W 2005 r. na konferencji w Bergen wszystkie państwa członkowskie Unii Europejskiej zadeklarowały utworzenie krajowych ram kwalifikacji, będących kluczowym w Procesie Bolońskim narzędziem zapewnienia porównywalności efektów kształcenia osiągniętych w różnych uczelniach na terytorium UE.

Wprowadzane w Polsce ramy kwalifikacji dla szkolnictwa wyższego zostały zaprojektowane tak, aby ich poziomy odpowiadały poziomom ram europejskich, do których się odnoszą. Poziomy w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego odpowiadają zatem trzem poziomom wyróżnionym w Europejskich Ramach Kwalifikacji: studiom 1. stopnia (licencjackim lub inżynierskim), 2. stopnia (magisterskim) oraz 3. stopnia (doktoranckim).

Ustawa z dnia 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz o zmianie niektórych innych ustaw wprowadziła do systemu szkolnictwa wyższego nowe rozwiązania związane z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla szkolnictwa wyższego, które oznaczają:

- rezygnację z centralnej, ustalonej rozporządzeniem Ministra, listy nazw kierunków studiów oraz odpowiadających im standardów kształcenia opartych na określeniu ramowych treści kształcenia;
- znaczne zwiększenie autonomii uczelni – przekazanie na poziom uczelni prawa do definiowania nazw kierunków studiów i efektów kształcenia dla tych kierunków (na podstawie efektów zdefiniowanych dla wyodrębnionych obszarów kształcenia) oraz opracowywania autorskich programów studiów prowadzących do osiągania tak zdefiniowanych efektów.

Istotne korzyści związane z wprowadzeniem Krajowych Ram Kwalifikacji dla szkolnictwa wyższego wynikają z przyjęcia koncepcji opisywania kwalifikacji poprzez zakładane efekty kształcenia, w tym zestaw umiejętności ogólnych, przydatnych niezależnie od realizowanej ścieżki kariery zawodowej, oraz związanych z kierunkiem studiów. Następuje zmiana podejścia do procesu kształcenia, którego nadrzędnym celem staje się zapewnienie, aby absolwent studiów dysponował odpowiednią wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi.

Wprowadzenie Krajowych Ram Kwalifikacji powinno zapewnić porównywalność kwalifikacji uzyskiwanych w polskich uczelniach z kwalifikacjami nadawanymi przez szkoły wyższe w innych krajach, zwłaszcza europejskich, a w efekcie ograniczyć problemy związane z akceptacją i uznawalnością zdobytego w Polsce wykształcenia na międzynarodowym rynku pracy. Powinno też doprowadzić do zwiększenia różnorodności oraz poprawy jakości oferty edukacyjnej polskich uczelni i stopnia jej dopasowania do potrzeb gospodarki. Reforma przyczyni się także do lepszego dopasowania programów kształcenia do oczekiwań i predyspozycji osób uczących się – co jest szczególnie istotne w warunkach kształcenia masowego – a w konsekwencji skutkować będzie większym zróżnicowaniem kompetencji absolwentów i zwiększeniem ich szans na znalezienie zatrudnienia.

Wpisujące się w realizację Procesu Bolońskiego nowe rozwiązania dotyczące prowadzenia studiów zgodnie z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla szkolnictwa wyższego zostały określone między innymi w *rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia*. Rozporządzenie to określa warunki prowadzenia studiów na pierwszym i drugim kierunku studiów, a także możliwość prowadzenia jednolitych studiów magisterskich na kierunkach: analityka medyczna, prawo, prawo kanoniczne, psychologia, teologia, aktorstwo, konserwacja i restauracja dzieł sztuki, realizacja obrazu filmowego, telewizyjnego i fotografii oraz reżyseria. Wspomniane rozporządzenie, a także rozporządzenia dotyczące standardów kształcenia dla kierunków przygotowujących do zawodów określonych w przepisach Unii Europejskiej, zobowiązują uczelnie do prowadzenia jednolitych studiów magisterskich na czterech kierunkach studiów: lekarskim, lekarsko-dentystycznym, farmacji i weterynarii. Zgodnie z nowymi przepisami pozostałe kierunki studiów, pomimo braku centralnej listy kierunków, będą prowadzone na pierwszym i drugim stopniu studiów.

Z wyrazami szacunku

